

ת"פ 44389/01/16 - מדינת ישראל נגד רפאל סיטון - נדון,מלי סיטון,איימן אלסאנע

ת"פ 44389-01-16
03 ינואר 2018

בבית המשפט המחוזי בירושלים
בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

המאשימה

מדינת ישראל

נ ג ד

1. רפאל סיטון - נדון

2. מלי סיטון

3. איימן אלסאנע

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד אביעד דוויק בשם עו"ד עמיחי מרקס

הנאשמת 2 ובא כוחה - עו"ד דוד הלוי

הנאשם 3 ובא כוחו - עו"ד רפי ליטן

הכרעת דין לנאשמים 2 ו- 3

1. כתב האישום

הגם שמדרך העולם קיימת זיקה בין חלקם של הנאשמים השונים לעבירות שיפורטו, לשיטת המאשימה, כבר מעיון בכתב האישום ניכר ההבדל בין הנאשמים. הנאשמת 2 הינה אשתו של הנאשם 1. עוד יצוין כבר בשלב זה, שביחס לנאשם 1 הוגש במעלה הדרך כתב אישום מתוקן, ועם זאת, דומה, ראוי לתת ביטוי תמציתי לכתב האישום המקורי התקף אף לשלב זה כלפי הנאשמים 2 ו-3.

א. אישום 1 (לנאשמים 1 ו-3)

אישום זה מייחס לנאשמים הנ"ל, כי בשנת 2012 קשרו קשר לייבוא סם מסוג קוקאין מדרום אמריקה. במסגרת הקשר, נטען, מסעיף 2 לפרק העובדות של אישום זה, שסיכמו הנאשמים עם מעורב מרכזי

עמוד 1

נוסף, אייל לוי, שלחלקו ולמשקל עדותו נועד בהמשך דיון נרחב, שיטוס הנ"ל לקולומביה, ירכוש סמים מכספים שמקורם בנאשמים, והכל במטרה לייבאם לישראל [מכאן ולהלן - "אייל"]. בשים לב לכך, שביחס לאירוע האמור לא יורשע אף נאשם, ספק עד כמה טעם יש בשלב זה לפרט את חלקם של הנאשמים באירוע המיוחס, עם זאת, נכון לציין, כי, מכל מקום, היחיד, אשר, על פי כתב האישום, טס לדרום אמריקה היה אותו אייל. סעיף 3 לפרק העובדות מייחס לנאשם 3 מסירה של סכום המגיע כדי \$9,000 לאייל לצורך העסקה וסעיף 5 מייחס לנאשם 1 כי הלך יחד עם אייל לסוכנות הנסיעות איסתא בבית שמש, שם נרכש עבור אייל כרטיס הטיסה במזומן, באמצעות כספים שנמסרו לאייל על ידי הנאשם 1. סעיפיו המתקדמים של אישום זה ממוקדים באייל, ויש בהם כדי לתאר רכישת סם מסוג קוקאין במשקל של 1 ק"ג על ידי אייל, תפיסתו על ידי כוחות הביטחון בבוגוטה ושחרורו בשלב מסוים. על פי סעיף 10 לכתב האישום העביר הנאשם 1 לאותו אייל עוד כ-2,000 דולר לאחר שחרורו. אייל עצמו נדון בהליך נפרד.

ב. אישום 2 (לנאשמים 1 ו-3)

אף אישום זה, עניינו בקשירת קשר לייבוא קוקאין מדרום אמריקה, וזאת בשנת 2013. על פי אישום זה, סיכמו הנאשמים דן שאייל הנ"ל יטוס לקולומביה וירכוש סמים באמצעות כסף שמקורו בנאשמים. המשכו של אישום זה מבקש ללמדנו, שרכשו הנאשם 1 ואייל כרטיס טיסה עבור אייל בסך העולה על 1,000 ₪, ואולם, עוד באותו היום, ביקשו הנאשמים מאייל שיבטל את כרטיס הטיסה, לאחר שסברו שמצבו הבריאותי של אייל אינו מאפשר את קידום תכניותיו.

ג. אישום 3 (לכל הנאשמים)

אישום זה הינו, למעשה, העיקרי שבאישומים עליהם נסב הליך זה, ולפיכך ארחיב מעט בתיאור האמור בו.

1. סמוך ליום 13.12.15 קשרו הנאשמים עם אייל לייבא קוקאין מאמסטרדם. זאת, לאחר ששבו הנאשמים 1 ו-2 מאמסטרדם ופגשו מעורב אחר - אלירן לוי, אשר מסר להם כי באפשרותו להשיג עבורם סמים.

2. עוד סיכמו הנאשמים שישובו הנאשם 1 ואייל לאמסטרדם וירכשו סמים בעזרתו של אותו אלירן. סוכם שאייל יבלע את הסמים וישוב לארץ כשהסמים בקיבתו. התכנון היה, להפיץ את הסם על ידי הנאשמים 1 ו-3 לאחר ערבובו עם חומר אחר.
3. בהמשך לכך, ביום 13.12.15, הגיע הנאשם 3 לביתו של אייל במושב מטע, משם נסעו השניים לסוכנות נסיעות בתל אביב ופגשו את הנאשמים 1 ו-2, שהמתינו להם במקום. נאשם 3 מסר לנאשם 1 את הסך של 18,000 ₪ עבור כרטיסי הטיסה ורכישת הסם ועזב את המקום.
4. הנאשמים 1 ו-2 נכנסו עם אייל לסוכנות הנסיעות ורכשו שני כרטיסי טיסה לאמסטרדם, האחד עבור הנאשם 1 והאחר עבור אייל. זאת, בטיסות נפרדות, על מנת להכביד על חקירה פלילית אפשרית בעתיד; נאשמים 1 ו-2 שילמו עבור הכרטיסים.
5. ביום 14.12.15 אכן טסו הנאשם 1 ואייל בטיסות נפרדות לאמסטרדם, שם הפגיש נאשם 1 את אייל עם אותו אלירן; שלושה המעורבים הנ"ל נפגשו עם אחר, פרנק. אייל בדק את איכות הסם ולאחר שזה השביע את רצונו כחומר "נקי" שניתן לערבבו ולהפיק ממנו כמות מאוד גדולה של סמים לצורך מכירתם, העביר הנאשם 1 כסף עבור הסם לאלירן אשר העביר אותו לפרנק; עוד הוסכם שיעברו הסמים לאייל על מנת שיוכל לבלוע אותם, סמוך למועד טיסתו חזרה לישראל.
6. הנאשם 1 שב לארץ ביום 17.12.15, ואייל שחפץ לחדש את הקשר עם אלירן, כשל במשימתו מאחר ובאותו יום נעצר אלירן על ידי משטרת הולנד לחקירה.
7. סעיף 7 לפרק העובדות של אישום זה מתאר את ניסיונותיו של אייל ליצור קשר עם אלירן שלא צלחו, כנראה בשל מעצרו. נוכח זאת פנה אייל אל הנאשם 1 באמצעות נאשמת 2 מספר פעמים; נאשמת 2 השיבה לאייל באמצעות הודעות כתובות בטלפון הסלולרי וביקשה ממנו ליצור קשר עם נאשם 1, תוך שהנאשמת מוסרת לאייל את מספר הטלפון העדכני של נאשם 1. בהעדר אפשרות לרכוש את הסמים, חזר אייל

לארץ ללא הסמים.

8. במגמה להשלמת העסקה שלא צלחה, נסעו ביום 30.12.15 הנאשמים 1 ו-2 עם אייל לסוכנות נסיעות בתל אביב ושם רכשו כרטיס טיסה עבור אייל ליום המחרת בסכום של \$1,150 מכסף שנמסר על ידי הנאשם 1. לאחר מכן קנו הנאשמים 1-2 ואייל שני כרטיסי "סים" לטלפון הסלולרי, במספרים עוקבים, וזאת על מנת שבשבו של אייל לארץ, יוכלו לשוחח ביניהם מבלי שיהיה לכך תיעוד בטלפונים הסלולריים הפרטיים שלהם.

9. סעיף 10 לפרק העובדות מבקש ללמדנו, שביום 31.12.15 טס אייל לאמסטרדם. שם, לאחר תיאום עם אלירן, פגש באחד, פרנק, שמסר לאייל כ-400 גרם קוקאין מחולקים ל-38 יחידות ("זרגים"); הסמים נבלעו על ידי אייל.

10. על פי סעיף 11 לפרק העובדות שב אייל עד מהרה לישראל כשבקיבתו הסמים ולאחר שיצא מנמל התעופה בישראל, התקשר במישרין לנאשם 1 ורמז לו בקוד מוסכם שהסמים שנזכרו אכן הובאו לישראל.

11. את הסמים הביא אייל לבית אמו במטע, שם לקח הנאשם 1 חלק מהסמים והניח אותם על גג ביתו של אייל.

ד. אישום 4 (נאשמים 1 ו-2)

אישום זה מלמדנו שביום 7.1.16, בסמוך למחלף קיבוץ גלויות על כביש ירושלים תל אביב, נתפסו כ-190 גרם סם מסוג קוקאין בתיקה של הנאשמת 2 ברכב בו נסעו נאשמים אלה.

ה. אישומים 5 ו-7 (נאשם 1)

שני אישומים אלה דומים במהותם, ויש בהם כדי ללמד על כך שברכבו של הנאשם 1 נתפסו סמים.

אישום 5, העיקרי שבשניים, מבקש ללמד על תפיסת חשיש במשקל 194 גרם ואישום 7 מתייחס לחשיש במשקל 1.68 גרם.

2. שלושת הנאשמים

הגם שחולקים שלושת הנאשמים אותו כתב אישום, ניכר ההבדל ביניהם, אף מעבר לכפי שניתן ללמוד מכתב האישום המקורי.

א. הנאשם 1

הנאשם 1, על פני הדברים, המעורב העיקרי בפרשה, לפחות מבין אלה הנכללים בכתב אישום זה (ולא במקרה אף הוגדר כנאשם מס' 1), הודה ביום 21.2.2017 בכתב אישום מתוקן באישום המתבסס בעיקרו על אישום מס' 3 (פרשת אמסטרדם), כשלצידו, כאישום ראשון, אישום המתבסס על אישום מס' 5 (החזקת 194 גרם חשיש). כהערה שיש בה כדי להקדים את המשך הדברים, נדרש להדגיש שבפרט בולט בהעדרו האישום המתייחס לדרום אמריקה (אישום מס' 1). נאשם זה קיבל אחריות מלאה, הורשע, וביום 28.6.2017 נגזר דינו.

ב. הנאשמת 2

נאשמת זו, כאמור, אשתו של הנאשם 1. חולקת היא עמו, את אישומים 3 ו-4 דלעיל. במוקד הכרעת דין - שאלת מעורבותה ואחריותה הפלילית בנסיבות עליהן ארחיב בהמשך.

עם זאת, נכון להביא כבר עתה את גרסתה המכחישה כל קשר למעשי בעלה. תמצית גרסתה שהוגשה במסגרת תשובתה לכתב האישום מבקשת ללמד על אשה שבמישור האישי קשרה את גורלה עם מי שאכן עשה את שעשה והורשע בגין כך:

"מכוח היותה אשתו של נאשם 1 ומטבע הדברים קיימה הנאשמת באופן טבעי לחלוטין קשרים כללים עם מכריה של בעלה נאשם 1. כמו כן התלוותה אליו מעת לעת לנסיעות

עמוד 5

משותפות או לסידוריו האישיים ואף פגשה בחלק מהמקרים את מכריו וחבריו. מטבע הדברים ומכוח היותה אשתו, אכן היו מקרים שבם [כך במקור - א.ר.] שחיפשו אותו ולא הצליחו לאתרו ישירות, פנו אליה בניסיון לאתרו ואולם הדבר נעשה אך ורק מתוקף היותם בני זוג וללא כל מעורבות פלילית מצידה.. באשר לאייל לוי, הנאשמת מכירה את אייל מתוקף היותו מכר וחבר של בעלה אך מעבר להיכרות שטחית עמו אין לנאשמת היכרות מעמיקה עמו ולא קיימה עמו קשרים חברתיים כלשהם. במספר מקרים בהם לא הצליח אייל ליצור קשר ישיר עם בעלה הוא פנה אליה בניסיון לאתרו. ואולם הדבר לא נעשה כחלק מקשר פלילי כלשהו אלא באופן טבעי לחלוטין ואך ורק, מתוקף היות הנאשמת אשתו של נאשם 1... הנאשמת מעולם לא ישבה עם אייל לשיחות פרטיות כלשהן... יצוין כי הנאשמת מכירה היכרות חברתית כללית את היימן מתוקף היותו מכר של בעלה אך מעולם לא ישבה לשוחח עמו ביחידות או בענייניו הפרטיים".

ג. הנאשם 3

הנאשם 3, היחיד שאינו נמנה עם בני המשפחה ואילו מתייחסים, כאמור, אישומים 1-3. בתמצית הדברים, עיקר חלקו בהעברת כסף לתועלת המהלך. אין חולקין שלא יצא נאשם זה מהארץ ושלא נתפסו עליו סמים, ותפקידו, לטענת המאשימה, בהעברה לנאשם 1 של סכום מסוים כאמור.

בולט, אפוא, שתידרש התייחסות נפרדת לכל אחד מהנאשמים שעל הפרק, ואף בשונה מנאשם 1 שהורשע בנפרד. ועם זאת, ביחס לכולם לדעת המאשימה, נתונה חשיבות לעדות אייל לוי האמורה להוות את הבריה התיכון ביחס לחלק ניכר ממרכיבי הפרשה.

3. עדות אייל לוי

א. תכלית פסקה זו - התייחסות לעדות הנדונה במבט כולל. בפרט נועדו הדברים לדיון במהימנותו, נושא, שחשיבותו לצורך הדיון, ממשית. על בסיס מסקנות הדיון הכולל בעניינו של אייל, יידרש בהמשך בית המשפט לדיון פרטני בשני הנאשמים שבפניו.

ב. עד זה, שבודאי מנקודת מבטה של המאשימה, קשה להפריז בחשיבותו, נקט בבית המשפט בגרסאות בעייתיות שלפרטיהן אדרש בהמשך, אך כבר בפתח לדיון בעדותו נמצא לציין שנתבקש בית המשפט להכריז עליו כעד עוין והבקשה אושרה - ראה עמודים 40-41

לפרוטוקול. כמעט המחזיק את המרובה אביא מדבריו על עצמו:-

"אני חייתי חיים מאוד פסולים שפוגעים בכל צורה קוגניטיבית במוח, אם אמרתי או לא אמרתי אני לא זוכר, אני פשוט לא זוכר. ההתעללות הנפשית שלי שעשיתי מול סמים פגעה בהרבה אחרים מעבר למה שפגעה בי, אני לא זוכר אם נאמרו דברים כאלה והדרך שבה דיברתי עם אנשים הייתה דרך שהיתה נצלנית משהו, זאת אומרת היה משהו שהייתי חייב לספק, צורך מסוים שלי, יכול להיות שאמרתי דברים כאלה ואחרים, זה לא בהכרח מה שקרה. אני לא בעניין של להסביר את ההתמכרות, אם כן, תוכל לגשת ל - 12 הצעדים אולי תבין את זה קצת יותר. אני לא זוכר כבוד השופט, לא זוכר, המון דברים בצורה מניפולטיבית קרו במהלך ההתמכרות הפעילה שלי" [עמוד 36 שורות 11 - 18 לפרוטוקול; וכאמור, לדרך בה נקט ביטויים נוספים בפרוטוקול הדיון]

אייל עצמו, על פי דברים שהובאו לידיעתי, נדון והורשע בכתב אישום נפרד. ועם זאת, כהערה שיהא בה להקדים במעט את ההמשך, דומני, שביחס לנאשמים דנן, חשיבותו להכרעה פחותה מכפי שסבורה המאשימה, וביחס לנאשמת 2, עדותו מנוגדת חזיתית לעמדת המאשימה, ועיין להלן.

ג. אשר לנסיבות עדותו, גרס אייל, שבתחילה נחקר כשהיה תחת השפעת סמים [עמ' 46 שורה 19 לפרוטוקול], שצרך בתקופה הרלוונטית סמים רבים והיה "בקרז" [ראה למשל בעמ' 47 שורה 6 לפרוטוקול; הכוונה לת/2, מיום 7.1.16]. בסך הכל מסר ארבע הודעות [7.1.16, 10.1.16, 12.1.16, 17.1.16]. בפני בית המשפט ההודעות, תמלילי הקלטות, ואף תיעוד חזותי שנצפה ושנבחן בקפידה [ת/2, ת/5, ת/7, ת/9, ולצידם - תמלילים].

ואולם, משקל דבריו כעד תביעה, קובע פרשה לעצמה.

ד. כפתיח לדיון במישור זה, אשוב ואזכיר שעל הפרק עד שהורשע בעצמו במעורבות בעבירות סם, וכי ב"כ המאשימה ביקש את הכרזתו כעד עיון, בקשה שאכן אושרה, אך מדרך העולם יש לה מחיר בכל הקשור למהימנותו.

ה. תמיהה מרכזית עולה מעמדת ב"כ המאשימה עצמו, בכל הקשור לגרסת אייל. אייל גורס,

וחוזר ואומר, שאין לנאשמת 2 כל מעורבות בפרשה. עיקרו של נושא זה - מקומו בדיון בגורלה של נאשמת זו, במעלה הדרך. ואולם, ככל שאין ב"כ המאשימה מקבל בעצמו את דברי אייל בעניין, לפיהם אין לנאשמת זו כל קשר לפרשה, לבד מכך שהיא אשתו של הנאשם 1, ומה גם שעל הפרק גרסה סדורה עליה חזר אייל פעמים הרבה, חותר ב"כ המאשימה בכך במו ידיו תחת משקל עדותו של עד זה. מתקשה אני מעט לקבל, שבמהלך הסיכומים, אתבקש פעם אחר פעם על ידי ב"כ המאשימה לצפות בתייעוד החזותי של מתן העדות למען אתרשם ממהימנותו, והבקשה כובדה, אך במקביל אתבקש לנסות ולעקוף את גרסתו העקבית של אייל ביחס לנאשמת 2. מן הצד האחד, כאמור, חזרה התביעה וטענה כי "עדותו של אייל במשטרה היא בעצם זאת שפורשת בפני בית המשפט את התמונה הכוללת" [עמוד 646, שורה 31 - עמוד 647 שורה 1], "גרסתו של אייל במשטרה היא גרסה שאנחנו מבקשים מבית המשפט לאמץ" [עמוד 662 שורות 1-2 לפרוטוקול]. בהמשך, לכשנשאל הפרקליט הנכבד על ידי בית המשפט אם הוא מאמין לאייל, השיב הפרקליט כי: "באופן כללי התשובה היא כן" [שם, שורה 14], וכי: "אבל אייל ככלל, מציג את הסיפור בצורה... היא שובת לב... כאשר אנחנו נדרשים להכריע בין עדות של אייל שהיא קוהרנטית, שהיא הגיונית, שהיא מסתדרת עם הסיפור הכולל. לבין עדות שאומרת יכול להיות, לא יודעת... לכן אנחנו נבקש בעניין הזה שבית המשפט יכריע שעדותו של אייל מסתברת יותר והגיונית יותר" [עמוד 662 שורה 17 - עמוד 664 שורה 6]. אך מן הצד האחר, נטען שכל הצהרות העד לאי מעורבות נאשמת זו, שהן רבות ומפורטות להלן, אין לקבלן. זהו במובהק, נסיון לאחוז בחבל משני קצותיו, ואין זו הדרך. ומעבר לכך, משתמע מדברי אייל ולכל הפחות יש ספק של ממש במישור זה, כי רבים מהפרטים הנוגעים לפרשיות אמסטרדם, מקורם בדברים ששמע בפרט מהנאשם 1 -

אייל: איימן שותף מלא לכל ההחלטות.

חוקר: איימן שותף מלא למה?

אייל: כל ההחלטות של כל הנסיעות?

חוקר: הוא מעביר את הכסף לך או לרפי?

אייל: לרפי.

חוקר: בנוכחותך?

אייל: [הדובר מצחצק בלשונו] לא תמיד.

חוקר: כן?

אייל: לא תמיד, עניתי [ת/8, עמוד 96, שורות 1-9].

ובהמשך, נשאל אייל שוב בדבר רכישת כרטיסי הטיסה בתל אביב:

**אייל: באותו מעמד ראיתי את איימן נותן כסף לרפי, בסביבות שמונה עשר אלף שקל.
לפי דעתי זה היה החלק שלו...**

חוקר: שמונה עשרה אלף ₪.

אייל: מההוצאות של הנסיעה.

חוקר: החלק של איימן, להוצאות הנסיעה?

אייל: כן. ...

חוקר: מי שילם את הכסף?

אייל: רפי נתן לי שאני נתתו לו.

חוקר: רפי נתן לי כסף מתוך השמונה עשרה שאיימן הביא לו?

אייל: מתוך שמונה עשרה, מתוך התחת, מתוך הכוס של אשתו. אני יודע מאיפה?

חוקר: אתה לא יודע מאיפה?

**אייל: מאיפה אני יודע? זה.. הוא הביא לי כסף לתת לו [ת/8, עמוד 125, ש'
2-38].**

בהמשך חקירתו, אף נשאל אייל בדבר כיסוי חובותיו ללשכת ההוצאה לפועל, -

חוקר, זוהר: את ההוצאה לפועל, למה הם שילמו לך את ההוצאה לפועל?

אייל: רפי.. כי היה לי צו עיכוב יציאה. רפי שילם את זה ו... רפי שילם את הכסף

ו.. את זה מאימן.

חוקר: איפה הוא שילם את זה? הלכת איתו?

אייל: כן, הלכנו ביחד. .. הוא שילם את זה. שילם את הכסף.

חוקר: אימן היה שם?

אייל: לא.

חוקר: אז איך אתה יודע שהוא שילם לך גם חלק מהכסף הזה? של הוצאה לפועל?

אייל: כל ההוצאות של כל מה שקשור לנסיעה התחלקו בין רפי לאימן.

חוקר: שזה חלק מההוצאות ההואה לפועל שלך?

אייל: כן [ת/8, עמוד 55 לחקירה מיום 12.1.2016].

1. בשולי האמור יינתן ביטוי לתמיהות שונות בגרסת אייל, כגון שטרר וסיפר כיצד שיחד שוטר קולומביאני, גרסה שגם ב"כ המאשימה הסכים בהגינותו, שייתכן ולא נכון לקבלה כמובנת מאליה [ראה עמוד 251 משורה 14 לפרוטוקול], ורכיבים שונים בפרט ביחס לגרסת אייל לגבי אישום 1 (דרום אמריקה). לכשנשאל החוקר ישראלי ע"י ב"כ נאשם 3 האם אייל, מבחינתו, הוא עד אמין, השיב החוקר: "כן" [עמוד 234, שורה 22] ואולם, בהמשך, נשאל החוקר ביחס לגרסתו של אייל ביחס לאישום זה, וכך השיב:-

ש. אם אמרת לתובע שאתה לא מאמין לאייל על הסיפור של קולמביה?

ת. קודם כל הדברים באים לידי ביטוי בעדות.

ש. זה בטוח. אבל אני שואל אותך האם אתה אמרת לפרקליט שכתב את כתב האישום שאתה לא מאמין לסיפור של קולומביה?

ת. אני באופן אישי לא אמרתי

ש. אבל מישהו מעליך אמר את זה?

ת. יכול להיות.

[עמוד 248, שורות 9-1].

ז. עדות אייל - הדיון המסכם.

בנסיבות העניין נקודת המוצא שעה שמוגשת הודעת עד על פי סעיף 10א' לפקודת הראיות היא, שנדרש דבר לחיזוקה. רבות הרחיבו באי כח הצדדים בעניין, ואולם, כאמור, מצביע המבט המסכם על המסקנה שעדותו חשובה פחות, וממילא הדיון במשקלה ומידת החיזוק הנדרש מאבדים ממשקלם: לגבי הנאשמת 2 - בפי אייל עדות מזכה, והסניגור הנכבד, ולטעמי - בצדק, לא ביקש כלל לסייג את משקלה; וביחס לנאשם 3, לטעמי, דבריו ביחס לפרשת אמסטרדם, שרק בה ראוי להתמקד (ואשר לטעמי - עיין להלן), הינם, לפחות בעיקרם, בבחינת עדות שמיעה (מהנאשם 1), ובהינתן שכך, מאבד הדיון במהמנותו הרבה מחשיבותו.

4. הנאשמת 2

שתיים הן השאלות העיקריות בהן התמקדו ב"כ הצדדים, ונראה לי סדר הדיון בהן, כפי שהשתקף מדרך הטיעון בה פתח ב"כ המאשימה את דבריו.

ראשית, על הפרק השאלה מה ידעה הנאשמת אודות מעשי בעלה, למרות שגרסה שלא ידעה דבר;

שנית, בהינתן שידעה, האם במעשיה חצתה את הקווים יחד עם בעלה ויש לראותה כשותפה למעשיו;

ולבסוף, שאלה שמשום מה נמנעו הצדדים לנקוב בה במפורש, אך לטעמי, היא השאלה התפיסתית העיקרית שמרחפת מעל הדיון בגורלה של נאשמת זו, ובמרכזה שאלת גבולות האחריות הפלילית ביחס לאישה הנשואה לעברייין, ונוכח מערכת היחסים הטבעית בינה לבין בעלה, נוגעת בעבירה, גם אם בשוליה, וארחיב בהמשך (- כגון מתן אפשרות לבעל לעשות מעת לעת שימוש במכשיר הנייד שלה), וכדומה. פשיטא, שאין לשאלה זו כל מקום, כאשר ניתן להצביע על מעורבות אקטיבית במיזם העברייני ו/או במעשים עצמם. אף מרבית הפסיקה מתייחסת למצבים אלה. אך, להבנתי כאמור, ככל שעל הפרק "נגיעות", וברקע מערכת יחסים משפחתית מוכחת, כי אז שאלת גבולות האחריות הפלילית זוקקת דיון

לשאלת ידיעת הנאשמת 2 את מעשי בעלה

א.

1. כפתיח להמשך ומטעמים שבבהירות הדיון, אקדים את מסקנתי לפירוט נימוקיי תוך שאקבע, שהגם שעתיד אני מטעמים שיפורטו להורות על זיכוי הנאשמת, גרסתה שלא ידעה דבר, אינה אמינה בעיני. יתר על כן, דווקא ככל שנטתה היא לטעון, שכל מעשיה לצד בעלה טבעיים ואנושיים למערכת יחסים זוגית (נלוותה אליו בארץ ובחו"ל, נתנה לו להשתמש בנייד שלה, וכו'), כך מתערערת גרסתה שלא ידעה דבר. וכמפורט להלן, לכל הפחות, עצימת עיניים מצידה, היתה גם היתה.
2. החיזוק הבולט ביותר למסקנתי זו, בהודעותיה של הנאשמת במשטרה, ככל שניתן לכנותן כך, באשר בחרה היא, גם אם לסירוגין, בזכות השתיקה. ראה הודעתה מיום 7.1.16 [ת/32], ומאלפת ממנה, זו שמיום 11.1.16 בה שיתפה פעולה כל עוד היתה החקירה נייטרלית עד שורה 74, בה, לכשחשה שמתקרבת החקירה לליבת אירועי אמסטרדם, חזרה לשתוק. הסברה בדיון מיום 28.3.2017 [עמוד 358 לפרוטוקול], כי חששה לפגיעה באימה ובקצבתה, אך ההסבר תלוש מכל הקשר, ואין בו כדי לשכנע.
3. אישום 4, יידון בנפרד, ועניינו בתפיסת סם במכונית בה נסעו בני הזוג. ואולם את תגובתה לתפיסה לאחר המעצר בשולי הדרך ראוי להביא עתה. כמפורט בדוח הפעולה, ת/16, לאחר שהבחינה הנאשמת בתפיסה צעקה: "**אני לא יודעת מה שמתם לנו באוטו, זה לא שלי**". ער אני, לטענת ההגנה, שלא בכל דוחות הפעולה נרשמה צעקתה זו, ואולם, לשלב זה של הדיון, מקבל אני ומייחס משקל לראיה זו. ובפשטות הדברים: מי שבסמוך לתפיסת הסמים, צועק דברים שכאלה, מלמד על עצמו, שהעובדות הרלוונטיות בידיעתו. לפחות, בעיקרן.
4. בסיכומי הקדיש ב"כ המאשימה לא מעט לנושא זה. גם אם לא את כל טיעוניו להוכחת ידיעתה נכון אני לקבל, לחלקם, יש משקל. כאמור בעמ' 649 לפרוטוקול הסיכומים,

אישרה הנאשמת במפורש בעמ' 328 [שורה 18], שידעה שבשנת 2015 נעצר בעלה בחשד לעבירות סם.

כללו של דיון - הטענה שלא ידעה נאשמת 2 דבר, נדחית, ולכל הפחות, בהינתן שלא רצתה במעורבות בעסקי סמים, אך את בעלה הכירה, עצמה את עיניה, לבטח לא פחות מזה:

גם אם אניח לטובת המערערת כי לא ידעה, ידיעה ממשית... אותו חשד היה נחלתם של שני המערערים, אולם האחד בחר להתעלם ממנו כדי שלא להרחיק מעצמו את לקוחותיו הפוטנציאליים, והאחרת הסתפקה בהבטחתו של בעלה, כי לא ישא סמים על גופו ובכליו. ונדמה כי אין דוגמה טובה יותר מהמקרה שבפנינו, כדי להדגים כיצד יכולה 'עצימת עיניים' לשמש תחליף למודעות בדבר 'טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות' (בלשון סעיף 20(ג)(1) לחוק) [ע"פ 8641/04 ירונה ראובני בוכניק נ' מדינת ישראל, 11.1.2006; אכן, בפרשה דהתם הורשעה המערערת, ירונה, אך היתה היא מעורבת בפועל בעבירה - העבירה בידיה כספים נגועים].

המעשים הקונקרטיים המיוחסים לנאשמת

ב.

1. כבר בשלב זה של הדיון בולט, שמעורבות אקטיבית הקשורה אינהרנטית למיזם העברייני, קשה לזהות. מעשים, כגון שיחה אחת שנקלטה בה הנאשמת בעניין הסמים למשל, או יוזמה למעשה אקטיבי כלשהו במסגרת המהלך, אין בחומר הראיות.

2. מעבר לאישומים כמפורט בכתב האישום, שהעיקרי בהם מבחינתה הינו אישום 3, לפיו היתה היא שותפה לקשר לייבוא הסם, ולעבירת נסיון הייבוא שקדמה לייבוא בפועל, נדרש בית המשפט לבחינת מעשיה לפרטיהם. ואלה המעשים שמוכח שעשתה הנאשמת בהקשרים הרלוונטיים:

התלוותה אל הנאשם 1 לסוכנות הנסיעות בה נרכשו כרטיסי הטיסה לאמסטרדם, וכמובן היתה לצד בעלה באמסטרדם. גם לפגישה שנערכה בבית אימו של אייל במושב מטע, בין אייל לנאשם 1, נתלוותה [ראה אישורה לכך בעמוד 367 לפרוטוקול, שורה 11];

איפשרה לבעלה לעשות שימוש בנייד שלה, אליו אף התקשרו מעורבים אחרים, לרבות באמצעות ה"ווטסאפ", לרבות הנאשם 3, כאיש קשר, הוסתר תחת כינוי אחר ("ורדה"), ונשאה תיק שלתוכו הכניס הנאשם 1 סמים (כשיש שאלה מה ידעה, אך אין שאלה שהוכנס הסם לתיק על ידי הנאשם 1);

ונסעה לצד בעלה במכונית שנעצרה ובה נתפסו הסמים המפורטים באישום 4.

ומכאן לדיון פרטני במעשים המיוחסים לנאשמת, וזאת, תוך שיודגש כבר עתה, שבמישור העובדתי, יריעת המחלוקת מצומצמת.

ג. ליווי הנאשמת את בעלה

1. כאמור, נכחה היא לצד הנאשם 1, הן בדרך ואצל משרד הנסיעות בו נרכשו כרטיסי הטיסה לאמסטרדם, לדבריה, לראשונה בחייה; זאת, הן ב'פגישת עבודה' בין הנאשם 1 לאייל בבית אימו במטע; ולבסוף בנסיעה לתל אביב לאחר מכן לצד בעלה ברכב בו היו סמים, אינה במחלוקת.

2. ביחס לדבריה שלא ידעה דבר וחצי דבר, אמר בית משפט זה כבר את דברו. ובשלב זה, נדרשת השאלה, האם ועד כמה היה במעשיה אלה כדי להקים עבירה/ות. דומה שעיקר הדיון, מקומו בפיסקה שבחרתי להקדיש לדיון בגבולות האחריות הפלילית בנסיבות העניין (ראה - בהמשך). עם זאת, נדרש לקבוע כבר בשלב זה, שהחלטת אישה ללוות את בעלה, אפילו יודעת היא, או לפחות עוצמת את עיניה, שאין מעשיו כשרים, אין בה כדי להפכה לשותפה לפשעיו. יתר על כן, אפילו, למשל, היא הנהגת, או מושיטה אגב הליווי לבעלה יד כשבנסיבות אחרות לא היה מעלה בדעתו איש, שיש בכך שותפות למהלך עברייני, יהא זה מלאכותי לראותה כשותפה. אשוב לנושא זה במבט כולל בהמשך. אשר לפגישה במושב מטע בין הנאשם 1, לאייל, מצביעות הראיות כי ישבה בכלל בחוץ ושוחחה עם אימו של אייל, ואשר לנסיעה לאמסטרדם, אין בפנינו דבר המצביע על מעורבות אקטיבית במעללי בעלה.

ד. השימוש שאיפשרה לבעלה במכשיר הנייד/הווטסאפ שלה; ולרבות שיחות שנתקבלו בהן חיפשו

אחרים את בעלה, ככל הנראה, בקשר לסמים.

כאמור, עובדתית מוכח הדבר, אך נושא זה, אינו אלא חלק מהדיון הנצרך בגבולות האחריות בנסיבות הנדונות. לשלב זה אסתפק בכך שאקבע, שלטעמי, לא יהא נכון לקבוע שבשל כך, שאיפשרה לבעלה שימוש בנייד שלה, כבר יש לראות בה שותפה לייבוא סמים. ער אני לכך ששמו של הנאשם 3 נרשם תחת כינויו ("ורדה"), ומקבל אני שיש בכך כדי להכביד, אך ספק אם נכון לראות בכך בסיס להרשעה, מה גם, שאין חולקין, שבעלה, הנאשם 1, עשה שימוש נרחב במכשיר זה.

ה. הסמים בתיקה של הנאשמת

אכן, אילו היתה היא בעצמה, שמה סמים בתיקה, היתה תמונת המצב שונה מהותית. אף אילו היה ספק בשאלה כיצד הגיעו הסמים לתיק, היה מקום לדיון נרחב בשאלת תחולת ההחזקה הקונסטרוקטיבית. ואולם, בעלה, במו ידיו, הכניס את הסמים לתיק, וזאת יודעים אנו מפי העוקב, בלש (ששמו אינו בפני), עד תביעה עצמו. וכך כתב במזכרו מיום 7.1.16 [ת/2]:-

"האישה (מסעיף 3) נושאת את התיק (מסעיף 3) נראתה יוצאת מפתח הבית (מסעיף 3) מיד אחריה נראה יוצא מפתח הבית הנדון כשבידו הימנית (...). פרט מלבני בצבע לבן בגודל של כ 8X15 ס"מ ותוך כדי הליכת השניים לרכב (מסעיף 1) נראה הנדון פותח את התיק (מסעיף 3) כשהוא בידה של האשה (מסעיף 3) ומכניס את החבילה (מסעיף זה) לעבר פנים התיק (מסעיף 3). מיד עלו לרכב (מסעיף 1) כשהאשה (מסעיף 3) למושב והנדון במושב שלצד הנהג ויחס נסעו הלאה לכיוון כביש מס' 375 ולא נראו".

הבלש-העוקב אף העיד בבית המשפט לאחר שסירבה המאשימה להסתפק בהגשת המזכר דלעיל, כבקשת ההגנה. התנהלות המאשימה, השגות ההגנה על כך והחלטות בית המשפט משתקפים הטיב בפרוטוקול הדיון שנערך ביום 26.2.17. לא אשוב על מלוא הדברים ואסתפק במתן ביטוי למסקנתי, שהשגות ההגנה כלפי דרך ההתנהלות לא היו חסרות בסיס. מקום שמסכימה ההגנה להגשת המזכר שנערך בסמוך, אין דעתי מאד נוחה כלל ועיקר ממצב בו ערב הדיון נערכת פגישה בפרקליטות בין העד לב"כ המאשימה, ובעקבותיה נערך מקצה שיפורים למזכר שנכתב למעלה משנה קודם לכן. מאבחן אני

בעיה הן במישור ההתנהלות, והן במהימנות של כל דבר שנוסף על המזכר. זאת, באשר יש לתמוה מאד, כיצד בחלוף זמן כה רב, נזכר העד בפרטים שלדידו היו כה טפלים עד כי לא מצא אותם חשובים דיים כדי שיירשמו במזכרו סמוך לאירוע. גם המאמצים היתרים להביא את הדברים בפני בית המשפט בדרך שאינה מתיישבת עם החלטות ביניים שניתנו במהלך הדיון, לא היו לחלוטין במקומם. להערכתי, עדות העוקב, יותר משיש בה כדי לסבך, היא, מבחינת הנאשמת הזו, עדות מזכה. יודעים אנו פוזיטיבית מדברי עד התביעה, שהוכנסו הסמים לתיקה על ידי המעורב העיקרי, ולא על ידי הנאשמת. ולכל היותר, מצב בו נושא נאשם תיק, ביודענו, שהוכנס הסם לתוכו על ידי אחר, יוצר, לכל הפחות, ספק בקיומו של יסוד נפשי. מכאן קצרה הדרך למסקנה המתבקשת, ואיך זיל גמור.

ו. תפיסת הסם ברכבם של הנאשמים 1 - 2, בזמן שהותם במקום - אישום 4

1. כרונולוגית, היוותה הנסיעה שנסתיימה במעצר נאשמת זו ובעלה, המשך ישיר לשלב הקודם. היו הם תחת מעקב, עוד קודם שלב הכנסת הסמים לתיק, ועד ובמהלך אותה נסיעה. הדבר אינו במחלוקת עובדתית. אשר לנסיבות התפיסה, ראה בעדות הבלש אסולין, מעמ' 148 שורה 4 ואילך. עובדתית, העיד הבלש שנתפסו הסמים בגרב ליד המושב שליד הנהג, ולא הנאשמת היתה זו שישבה על גבי מושב זה. טיב החומר שנתפס, אינו במחלוקת.

2. הדוקטרינה הראייתית בדבר ההחזקה הקונסטרוקטיבית קובעת חזקות היוצרות זיקה בין סם שנתפס, לבין בעלי הנכס (דירה, מכונית, וכדומה), או למי שהשליטה בנכס היתה בידו במועד הרלוונטי. ואולם, זו חזקה הניתנת לסתירה -

"משהוכחו עובדות, המצביעות על כך שנאשם פלוני החזיק בפועל בסם מסוכן או שהייתה לו שליטה על סם זה כמוסבר לעיל, כי אז נוצרת פרזומציה עובדתית הפועלת לחובתו, אולם זו ניתנת לסתירה, אם הנאשם מצליח - בהסברים הניתנים על-ידי ובראיות המוצגות מטעמו - לעורר ספק סביר בדבר נכונותה של אותה פרזומציה עובדתית. במקרה כזה הספק יפעל לטובתו" [ההדגשות שלי - א.ר.; ע"פ 1478/91 מדינת ישראל נ' שמעון (ציון) רובבשי, פ"מ מו(1)829, 835].

ועוד:-

... ברי, כי דעת לכל בר דעת נקל, שמציאות החיים מחייבת אותה חזקה, חזקת ההחזקה, המופיעה בחוק ושפורשה הפסיקה - אך מובן גם כי בידי הנאשם לסתור. למשל, אם - מה שיקרה לעיתים נדירות, מן הסתם - מחזיקי סמים ברכבם יקחו עמם חייל 'טרמפיסט', והחייל יציג שאכן עלה בטרמפ בצומת פלוני ואין לו מושג על הנוסעים האחרים ברכב ועל עיסוקיהם או כל קשר עימם, תופרך החזקה לגביו, בחינת ברי" [ע"פ 1345/08 ארקדי איסטחרוב נ' מדינת ישראל (18.5.09)]

וכן:-

"חזקה זאת, המתבססת על נסיון החיים והשכל הישר, ניתנות כמובן לסתירה על ידי הנאשם. כדי לסתור אותה די בספק סביר, כלומר, בספק סביר אם החזקה תופסת בנסיבות המיוחדות של המקרה הנדון" [קדמי, על פקודת הסמים המסוכנים הדין בראי הפסיקה, בעמוד 44]

אלמלא היתה בפני בית המשפט תמונת המצב הכוללת, היה מצבה של הנאשמת מורכב שבעתיים. ואולם, בפני תמונה מפורטת, ממנה עולה בבירור, שהסמים שייכים היו לנאשם 1, שאף הודה בכך. ובפשטות הדברים - לא יהא נכון לדון באישום זה במנותק מהקשרה הכולל של הפרשה, ולטעמי אף יש מידה של ממש בטענת הסניגור, שהפרדת אירוע תפיסת הסמים לאישום נפרד, יש בה לא מעט מן המלאכותיות: אין חולקין שאלה אותם הסמים המיובאים, וכאמור, אף כרונולוגית היתה הנסיעה במכונית המשך ישיר לשלבים שפורטו באישום העיקרי. פשיטא לי, אפוא, שהסמים שנתפסו, הם אלה שיובאו, וזיקת הנאשמת אליהם במכונית, היא אותה זיקה שיש לה, ולמעשה, לדעתי, שאין לה, בפרשה הכוללת. החזקה המגולמת בעקרון ההחזקה הקונסטרוקטיבית, נסתרת, והיא אינה עומדת, אפוא, לחובת הנאשמת בנסיבות תפיסת הסמים במכונית.

ז. הודעות אייל

ולאחר כל זאת, נדרש בית המשפט לשוב לעדות אייל לוי. כפי שציין בצדק הסניגור בסיכומיו, את

כולם מפליל אייל - את עצמו, את הנאשם 1, ואת הנאשם 3 (אם כי, ביחס ל'אישומי אמסטרדם', בעיקר, כעדות שמיעה על יסוד דברים ששמע מהנאשם 1). חוץ מאשר את הנאשמת 2. לגביה חוזר הוא ואומר לאורך הודעותיו, ובכל הקשר כדלקמן:

חוקר: מה התפקיד של מזי סיטון בכל האופרציה הזאת של ייבוא הסמים לארץ?

אייל: אין לי מושג, לפי דעתי אין שום דבר.

חוקר: מה זאת אומרת? אבל היא נסעה איתו בפעם הראשונה, למה?

אייל: אני לא יכול להגיד שהיא מעורבת בסיפור הזה.

חוקר: אבל מקודם אמרת שיש לה.. שהיא עמוד התווך בזה.

אייל: אני אמרתי בינה לבינה, לא בסחר. בעניין של הבית" [ת/6, עמוד 80, שורה 36 - עמוד 81, שורה 8]

ובהמשך:

חוקר: מזי מה היתה אמורה לקבל?

אייל: (הנחקר עושה פרצוף של לא יודע)

חוקר: אתה לא יודע?

אייל: (הנחקר מניד בראשו). מזי מעולם לא הביעה דעה ולא דיברה [שם, עמוד 112, שורות 3-7].

גם בחקירתו הנוספת, מיום 12.1.2016 נשאל אייל אודות מזי, וכדלהלן:-

חוקר, רן כרמלי: או קי, אז באותו יום שהוא הביא אותך לדקה התשעים לפני שבועיים..

אייל: רפי התקשר אלי ואמר לי איימן בדרך אליך

חוקר: רפי היה מתאם לך עם איימן? דרך רפי?

אייל: מהנהן בראשו. כן. היה מגיע אלי הביתה, צופר לי, הייתי יוצא.

חוקר: רפי או מלי אמרה לך איימן בדרך אליך?

אייל: רפי, רפי, רפי, רפי. מלי אין לי שום תקשורת עם מלי.. לגבי העסק הזה מלי לא קשורה ב.. ב... אה.. בעניינים האלה, לא התערבה בעניינים האלה, לא כלום. למזי אין שום קשר בעניינים האלה [ת/8, עמוד 24, שורות 4-19].

ועוד בהמשך: -

אייל: אני לא אגיד לך משהו שהוא לא נכון גם אם תתהפך עוד מאה פעם, אני לא אגיד לך משהו שהוא על ספק ספוקלציות ערן.. אז זה הכל. אז מה אתה רוצה שאני אגיד לך משהו שהיא אשמה בו בזמן שאני לא יודע אם היא אשמה בו? רן תתעורר, תתעורר. רן, תתעורר אני לא אגיד לך שום ספקולציה, אני אגיד לך מה שאני יודע בוודאות.... זה הכל, אני בוודאות לא יכול להגיד לך שהיא יודעת, מודעת, או זה. בטח לא מהחלק שלי. [שם, עמוד 25, שורות 10-20].

ובאשר עשתה הרשות החוקרת מאמץ לחלץ מפי אייל הפללה כלפי נאשמת זו, ונדרש אייל פעם אחר פעם לנושא, קיימות בהודעות אייל עוד דוגמאות למכביר. בהודעתו מיום 27.2.2017 הוסיף ונשאל אייל:

חוקר: שניה. תגיד לי, רפי משתמש בסמים?

אייל: הוא מריח פעם ב..

חוקר: ומזי?

אייל: אני לא יודע. אני, אח שלי, אל תשאל אותי עליה כלום. אני לא יודע. אני לא יודע כלום על מזי. היא לא מעניינת אותי. היא לא עניינה אותי, לא באיתי איתה בדין ודברים, לא דיברתי איתה, לא עשיתי איתה עסקאות, לא כלום.

חוקר: וואלה?

אייל: וואלה. אני לא צוחק.

חוקר: לא, בסדר.

אייל: אף פעם.

[ת/9(ב), עמוד 58, שורות 2-12].

לכשנדרש בסיכומיו ב"כ הנכבד של המאשימה לשאלה כיצד טוען הוא בו זמנית שראוי לקבל את עדויות אייל כמהימנות ובמקביל להתעלם מדבריו ביחס לנאשמת, השיב כי בשלב מסוים נרשמה תפנית בעדותו של אייל, כנראה כי ריחם על הנאשמת ו/או הילדים: "אני אומר, ככלל אייל מציג לאורך חקירותיו גרסה אמינה. יש פניית פרסה מסוימת שהיא נעשית רק ביחס למזי. או קיי? ואני, אני אסביר איפה היא קורית ולמה אני יכול לשער את המשמעויות שלה. הוא אומר דברים שהם, שהם שונים. ושם, בפעם הראשונה כששואלים אותו למה היא נוסעת לאמסטרדם הוא אומר היא לא פראירית. היא עמוד התווך. אבל אחר כך, כשיש איזה שהוא שלב ביניים. שבו מדברים על, שהוא מדברים איתם על כמה שהילדים שלהם מדהימים. שהוא אוהב את הילדים שלהם. שהוא אוהב את הילדים שלהם. שהוא מחובר אליהם. הוא משבח את, את ההורות של, של רפי ומזי. אומר שמדובר בילדים מדהימים... אחרי שהוא מדבר על כך שהילדים הם מדהימים והוא מדבר על כך שכשהוא ראה את מזי בהארכת המעצר אז הוא מדבר על כך שנכמרו רחמיו והוא לא, הוא אומר ככה: לא חשבתי עליהם, חשבתי על הילדים. ואז אחרי השלב הזה, כשיש איזה שהוא אתנחתא ומתייחס לנסיגה שקורית בתמליל של ההודעה שלה מיום 12 בינואר 16. בעמודים 24 עד 32 פחות או יותר. זה מתפרש לאורך, לאורך זמן ממושך. הוא אומר לדוגמה בשבע לך, כשראיתי את מזי בהארכת מעצר לא חשבתי עליה, חשבתי על הילדים. אחרי שהוא אומר את הדברים האלה, אז פתאום כששואלים אותו שוב פעם על מזי אז הוא אומר לא, מזי לא קשורה. מזי לא. והוא, הוא אומר מזי לא קשורה. הוא גם, הוא גם, חברי יביא את זה. הוא, הוא צועק. אני לא אביא לכם את האישה הזאת...". [עמוד 693 לפרוטוקול, שורה 18 - עמוד 694 לפרוטוקול שורה 22].

ברם, טיעון זה, תמוה היה מעיקרו: נשתכח מב"כ המאשימה שבדברי אייל לא נכללו גם בשלבים הראשונים דברים מפלילים ממשיים כלפי נאשמת זאת, ומכאן שלא היתה שום 'פניית פרסה'. מעבר לכך, לכל היותר, ואם בכלל, זה הסבר אפשרי לגרסת אייל, אך לא על הסברים אפשריים, שאולי יש בהם יותר הגיון, ואולי פחות, ניתן להפוך לחלוטין את דברי העד, וכאמור בעד תביעה מדובר: חזר העד פעמים הרבה (לרבות במקומות נוספים, שכבר לא מצאתי טעם להוסיף ולהביא), שאין לנאשמת זאת

קשר לפרשה. כלל ועיקר: אין אייל מפליל את הנאשמת כלל, ובלט שבטיעונו לא מצא ב"כ המאשימה להזכיר אפילו ציטוט אחד העומד בניגוד לאמור לעיל. עוד נטען, שאייל אינו משפטן וגם אם הוא סבור שאין לנאשמת אחריות, טעות בידו, באשר בעיניים משפטיות, שותפה היא למעשי בעלה. ברם, הסברים אלה, דחוקים הם, לטעמי. הטענה שאייל אמר שאין לנאשמת מעורבות רק מטעמים הנוגעים באנושיותו ורחמיו, בעיקר על הילדים, אינה אלא סברה התלויה על בלימה, ולכל היותר מצויים אנו במרחבי הספק. ואשר לטענה השניה - אכן הוא אינו משפטן, אך לגרסה כה ברורה ועקבית בדבר אי מעורבות אשתו של נאשם, לא ניתן שלא לייחס משקל גם אם אינו משפטן. עדות אייל, אפוא, היא השניה שבין עדויות המאשימה, שהפוטנציאל המזכה הגלום בה, אינו נופל מכחה כראיה שמטעם התביעה: לאחר שלמדנו שהעוקב (- השוטר) עצמו גורס, שלא הנאשמת היתה זו שהכניסה את הסמים לתיק שנשאה, עתה נוכחנו שגם אייל אינו סבור שלנאשמת זו קשר ממשי לעבירות.

כללו של דיון במסקנתי, שעמדת המאשימה מגלמת בחובה סתירה פנימית יסודית, שלא תיתכן לה תקומה, בודאי בהליך בו לצורך הרשעה נדרשות לחובת הנאשם הנדון מסקנות מוצקות, מעבר לתחום הספק הסביר. אף אם אהיה נכון לאמץ את עמדת המאשימה שחזרה וביקשה שאסרוק בקפידה את התיעוד החזותי למען אשתכנע במהימנותו, לא ניתן להבין את עמדתה על רקע עדותו. הדברים, לחלוטין אינם מתיישבים.

ח. לשאלת גבולות האחריות הפלילית

ומעבר לכל האמור, מרחפת מעל האישומים כלפי הנאשמת 2 הסוגיה הנרחבת הנוגעת לגבולות האחריות הפלילית, ובפרשתנו, ביחס לאשתו של מי שעבר להתנהל בצידו האפל של הירח. במבט טכני וחד ממדי, אכן די בכך שהושיטה האישה לבעלה את הנייד שלה, ועשה הוא במכשיר שימוש לצורך ביצוע עבירות, כדי להפכה לשותפה לעבירה. לא שונה בהרבה הדיון בנסיעת הנאשמת לצד בעלה לסוכנות נסיעות בתל אביב. ובוודאי אם היתה היא זו שנהגה ברכב, ואינני יודע. וזו, אכן, עמדת המאשימה. ברם, אין דעתי נוחה מנקודת מבט זו. יש בה כדי למתוח את גבולות האחריות הפלילית למחוזות גבוליים שספק רב, עד כמה נכונים הם. לשיטת המאשימה, בפועל, כמעט כל בת זוג של עבריין תימצא שותפה לעבירות שביצע בן זוגה, באשר אין לך דבר טריוויאלי יותר לאשה מאשר להתלוות לבעלה, לעתים לאפשר לו שימוש במכשיר הנייד שלה, אולי אפילו למסור לו שחיפש אותו קודם בטלפון מי מחבריו,

וכדומה. ואפילו יודעת האשה שבחר בעלה בדרך המובילה למדרון תלול, ולמצער, אולי אף עוצמת את עיניה, ייתכן, כבפרשתנו, עדיין אינני רואה כמובנת מאליה את עמדת המאשימה, לפיה צריכה היא, בפועל, להתנתק ממנו, ואין בידה לחיות לצד בעלה, תוך ביצוע פעולות טבעיות לחיים זוגיים, תהיינה טריוויאליות, ככל שתהיינה. יודגש, ששונה לחלוטין עמדתי ביחס לאישה המעורבת **אקטיבית** במעשה העברייני. אך ספק אם על מעשים כגון להתלוות לבעל, לנסוע לצידו, בין בארץ, ובין בחו"ל, ואגב כך להתנהג בדרך סבירה למערכת יחסים זוגית, וללא כל מעורבות אקטיבית ממשית במעשה העברייני, נכון להחיל את גדרי האחריות הפלילית המקובלת. בידוע, שבמקרים המתאימים מורשעות בנות זוג בשותפות או סיוע לבעליהן. אך זאת, תמיד, כשניתן לייחס להן פעולה ממשית מודעת במרקם העברייני. בלט לבית המשפט מאד, שלא עלה בידי המאשימה להפנות לפסיקה שתטיל אחריות בהיעדר כל פעולה ממשית רלוונטית מצד בן הזוג. ולא בכדי.

ט. לסיכומו של דיון ביחס לנאשמת 2

בנקודה אחת צודקת המאשימה. ידעה הנאשמת את טיב מעשי בעלה. לכל הפחות, עצמה את עיניה, וסביר שיותר מכך. ואולם, מעבר לכך, נשתבשה מעט הדרך, ונשתכח, שאל לה, לתביעה, לבקש את הרשעת הנאשמת כל עוד לא הוכחו מצידה מעשים בלתי חוקיים ממשיים ברמת וודאות שמעבר לתחום הספק הסביר. עד התביעה המרכזי, מי שלדעת המאשימה ראוי לאמון רב, ואגב - הרבה יותר מכפי דעתי, נוקט פעמים לאין מספר בעמדה שלנאשמת אין מעורבות בעסקי סמים, ועד לחתימת פסקה זו אין בידי להבין כיצד ניתן בו זמנית לבקש מבית המשפט להאמין לעד, ולדחות את כל דבריו החד-משמעיים ביחס לנאשמת. ואף ביחס לרכיבים האחרים לא היתה דעתי נוחה מגישת המאשימה. בפרט יצוין בנקודה זו נסיונה הבלתי סביר של המאשימה לשפר את עדות העוקב ממזכרו, בישיבה בפרקליטות ערב הדיון. בנסיבות אלה, אף אל לנו להתפלל שטוענת ההגנה שבהתנהלותה זו, מלמדת המאשימה על עצמה, שסבורה גם היא, לאמיתם של דברים, שבמזכר אין די. ולבסוף, כאמור, יש מקום לשאלה הקונספטואלית הנוגעת לגבולות האחריות הפלילית, והאם אין המאשימה מנסה למתוח גבול זה מעבר למידה, ועיין בהרחבה לעיל.

על יסוד כל האמור, יש להורות על זיכוי הנאשמת.

א. הערות מקדימות לגרסת אייל

כפתיח לדיון בעניינו, ומטעמים שבבהירות הדיון, אקדים ואציין, שלמעט בשתי נקודות בהן נוקט אייל בעדות ישירה, אמנם, עדות הטעונה חיזוק מטעמים שפורטו בהרחבה, מקבל אני לחלוטין את עמדת ההגנה, שביחס לאישומי אמסטרדם (הנסיון והייבוא), עולה מדברי אייל שכל שבידיעתו הינו בגדר עדות שמועה, על יסוד דברים ששמע מהנאשם 1. ולכל הפחות, ניכר הספק אם אין זה מצב הדברים, וראוי לכל ספק שיעמוד לטובת הנאשם. ואף לא הכל היה בידיעתו: ישנם נושאים, שאף עדות שמיעה לא היתה בפי אייל. בהמשך אביא מעט מהדברים שהיוו את ליבת טיעוני ההגנה, שבנקודה זו היו לבטח מוצדקים לחלוטין.

ב. ליבת הדיון הראייתי: מצרף של ראיות המתגבשות למסקנה המתחייבת

ואולם, למרות האמור לעיל, על יסוד משקלו המצטבר של האמור להלן, המורכב מעדות אייל בנקודה אחת, גרסת הנאשם שקושר עצמו במספר נקודות, ורכיבים נסיבתיים, מוכחת מעורבותו של נאשם זה במתן כסף לפחות במסגרת עבירת היבוא מאמסטרדם.

יוטעם, שבמהלך הדיון, עלתה לדיון, על רקע הבעייתיות בעדות אייל, השאלה מה מצוי בחומר הראיות, שעשוי לחזק את עדותו. לסופו של הדיון הראייתי, תתבקש המסקנה, שראיות החיזוק עליהן הצביעה המאשימה, משקלן ניכר, ולמעשה אלה ראיות שרבות מהן עומדות בפני עצמן, ולא יהא נכון לראותן רק כראיות חיזוק, אלא כראיות המשתזרות זו בזו ויוצרות מארג ראייתי העשוי להוות בסיס להרשעה. כפי שקורה מעת לעת, כשפרושה התמונה הכוללת בפני בית המשפט מתבקשת המסקנה, שהעדות שבתחילה נראתה כטעונה חיזוק, לא נצרכת אלא, לכל היותר, כראיית חיזוק בעצמה, וליבת התשתית הראייתית מצויה בראיות נוספות, ובנסיבות פרשתנו, לאו דווקא כאלה שמקורן בכלל באייל. לעדות אייל מקום בנקודה בודדת אחת, שעתידה להשתבץ במארג כולל של ראיות אחרות, בכללן, דברים שמקורם בנאשם 3, עצמו, ולא על עדות אייל ניצבת התשתית הראייתית כלפי נאשם זה.

ובכל זאת, אפתח באייל. ביחס לאירוע נשוא אישום 1, מסר אייל עדות ישירה ולפיה:

ש. מי נתן לך את הסכום של התשעת אלפים דולר האמריקאי שאיתו נסעת לקולומביה?

ת. איימן.

ש. רק איימן?

ת. לא, זה התחלק בין שניהם, אבל קיבלתי את זה מאימן.

ש. שניהם זה רפי ואימן.

ת. כן. [ת/8, עמוד 78, שורות 3-11].

1. אכן, עדות אייל, משקלה מוגבל, אך מעולם לא נקבע, שאין לדבריו ערך ראייתי כלשהו. ויתירה מכך, לפחות בנקודה זו על הפרק לפחות עדות ישירה. במקביל יוטעם, שניכר שמבחין אייל היטב בין פרשת קולומביה (אישום 1), לגביו היה בכוחו למסור עדות ישירה, לבין פרשיות אמסטרדם לגביו, כמפורט להלן, עיקר ידיעותיו, לפחות ביחס לנאשם 3, מקורן בדברי הנאשם 1, ובטענותיו במישור זה, צודק הסניגור. במקביל, יכולתו למסור עדות בה ניתן בבהירות נאותה להבחין בין טיב ידיעותיו ביחס לשתי הפרשות הנפרדות, תורמת לערך דבריו.

2. באישום זה כשלעצמו, אין בדעתי לשקול את הרשעתו, באשר, גם כאן, נאמנת עלי עמדת ההגנה, שהדגישה שנמחק אישום זה לנאשם 1, העיקרי, (ולפחות עד כמה שהובא לידיעתי אף אייל שנדון בנפרד, לא הורשע בו במפורש). ספק רב, אם ראוי לשקול בכלל את הרשעת הנאשם במימון חלקי, כאשר מי שאמורים היו לכאורה לבצע את ליבת העבירה (טיסה לחו"ל וייבוא סמים בתוך הגוף), כלל לא הורשעו בכך, ובהסכמת המאשימה במסגרת הסדר.

3. עם זאת עדות אייל בעניין קבילה, ולעדויותו בדבר מימון ייבוא סמים (או לפחות חלק

מהמימון) במסגרת מארג משולש שקדקדיו הם ממש אותם מעורבים רלוונטיים, נשוא פרשתנו - הוא עצמו (- איימן), אייל והנאשם 1, יש ערך ראייתי ממשי, שעה שתהא על הפרק פרשה אחרת (אמסטרדם) שבמרכזה בדיוק, אבל ממש בדיוק, אותו משולש.

4. ולבסוף, וגם אם במאמרות מוסגרים, אגבית בלבד לדיון המרכזי, יוער, שגרסת אייל, והגם שבעדות עקיפה מדובר, מתיישבת בתכניה, עם מסקנות בית המשפט.

ד. מסירת כסף לנאשם 1 - במועד הרלוונטי

בדיוק בעיתוי הרלוונטי לאישומי אמסטרדם, מסר הנאשם דנן, לדבריו הוא, כספים לנאשם 1, אמנם, לשיטתו, רק 6,000 ₪:

חוקר: אם רפי חייב לך כסף, למה אתה נתת לו עוד כמה אלפי שקלים לפני שהוא טס לחו"ל?

איימן: נתתי לו, כמה נתתי לו אז? אה שש אלף. משהו כזה. רציתי לעזור לו. לא שהוא ביקשה הלוואה. בתור חבר. אה ביקש הלוואה.

חוקר: אתה בטוח שלא נתת לו יותר?

איימן: לא.

.....

איימן: שש אלף אחי. היה שש אלף. זה מה שנתתי לו. אני זוכר את הכסף. הוא רצה .. הלוואה לשבועיים. זהו. אה בתור חברים כאילו. [ת/33, עמוד 9, שורה 36 עד עמוד 10, שורה 13].

כאמור, למדים אנו זאת, אפוא, מהודאת הנאשם 3 עצמו, במו פיו. אייל לא רלוונטי להודאה זו. יודגש בפרט, שהקשר המשולש, בין הנאשם 1, אייל, והנאשם 3, מוכח כבר משלב זה. וזאת, כאמור, מדברי איימן עצמו. וגם בבית המשפט אישר זאת:

ש. הבאת לרפי את הכסף?

ת. כן. את ההלוואה. את ההלוואה.

ש. את ההלוואה, בעצם חוץ מ - 11 אלף שקל שהוא חייב לך אתה עכשיו מביא לו עוד?

ת. שש אלף.

ש. עוד שש אלף.

ת. אם הייתי יודע שזאת המטרה תאמין לי לא הייתי נותן לו אבל לא משנה, קרה.

ש. מי נוכח ברגע הזה שאתה מביא לו ששת אלפים שקל, מי נוכח?

ת. אני, דוד שלי ורפי ואם אני לא טועה, אייל גם היה [עמוד 487, שורות 15-22 לפרוטוקול].

ה. ולמי מסר הוא את הכספים, גם אם לדבריו, כהלוואה? למי שחייב לו כבר כספים, דבר שאינו בבחינת מובן מאליו. וגם זאת למדים אנו מדבריו הוא:

ש. אז למה אתה מביא לו את הששת אלפים, בשביל מה?

ת. נתתי לו הלוואה, הלוואה בן אדם נשבע בילדים שלו ואני יודע שהילדים שלו הוא אוהב אותם, הם יקרים לו הבנת? והוא התחנן אלי, חבר, אמר לי איימן מבטיח לך תוך שבועיים יהיה לך את השש אלף וגם את החוב הישן, בסדר. גם ככה וככה, תשמע, יש אצלנו פתגם בדואי אומר אם הספינה שלך טבעה, גם ככה וככה תדרוך עליה, הבנת? היא גם ככה וככה טבעה, אז לך תעלה עד הסוף, יהיה יהיה. לא יהיה סלאמת אתה ורפי. הבנת? זאת הכוונה היתה. אני לא אריב עם חבר בשביל כסף, אני לא אלך לרצוח אותו בשביל כסף, אני לא אלך לא יודע מה לעשות בשביל כסף [עמוד 497 לפרוטוקול, שורות 16-23; וראה גם בהודעתו במשטרה, ת/33, בעמוד 8, שורה 7; עמוד 9 שורות 17-19].

לגרסתו - היתה זו הלוואה, לנאשם 1, חברו, והוא עצמו לא היה לו מושג למה ישמשו הכספים. המאשימה הביאה נימוקים שונים שנועדו להטיל ספק בגרסת ההלוואה, וגם אם אין לראותם כמכריעים, אין הם נעדרי טעם, ודי אם אזכיר, שלא כלאחר יד תינתן הלוואה, למי שכבר חייב כספים ולא מחזירם. דברי ב"כ המאשימה בנקודה זו - במקומם. אך לטעמי נתונה ההכרעה לטעמים ולנסיבות דלהלן, וחשובה במיוחד נסיבתית, סמיכות המועדים: ניתנה ההלוואה עובר לרכישת הכרטיסים לאמסטרדם, בוודאי במועד סמוך מאד, ולדברי הנאשם 3 :-

עמוד 26

ש. נפגשתם בתל אביב ואחר כך ביפו כשמלכתתחילה כשאתה נפגשת איתו אתה רצית שהוא יביא לך כסף, נכון? שהוא יחזיר לך את החובות שלך, בשביל זה אתה נפגש איתו?

ת. לא נפגשתי איתו בשביל שיביא לי את החוב, נפגשתי איתו כי ביקש ממני הלוואה ובדרך התקשר אלי ואמר לי כפרה עליך תעבור לאייל ותקפיץ לי אותו, אפילו כיוון אותי איך להגיע לאייל, אני לא זכרתי אפילו איך להגיע לאייל את האמת. [עמוד 461 לפרוטוקול, שורות 9-13]

פסקה זו מצביעה על קשר בין הנאשם דן לאייל ולנאשם 1, ובתוך כך, להעברת כסף מהנאשם דן לנאשם 1.

ו. הפגישה המקדימה במטע - נוכחות מוכחת לשלושת המעורבים

ולא זו, אף זו. בית אימו של אייל במטע, היווה מקום מפגש לחבורה בהקשרי סמים, וזאת יודעים אנו עוד מהדיון בעניינה של הנאשמת 2. סמים אף נצפו במושב עצמו. ומי נפגש במטע זמן מועט לפני שנרכשו הכרטיסים? מיודענו: אייל, הנאשם 1 והנאשם 3. וגם זאת, מאשר הנאשם 3 במו פיו:

ש. ביום הזה שנפגשתם בתל אביב. רפי אומר בוא תלווה לי כסף נכון?

ת. כן. התקשר אלי. אמרתי לו אני יוצא אליך, הבנת? אני זוכר אחרי צהריים אחרי עבודה ואפילו התעכבתי באותו יום, היו יותר מדי טלפונים מרפי, אמרתי טוב אחי עכשיו אני יוצא אליך. יצאתי, בדיוק בדרך לפני קריית גת הוא אומר לי אתה יכול לעשות לי טובה? אומר לי תביא לי את אייל מהמושב? אמרתי לו טוב, אני יודע פחות או יותר איך להגיע לשם אבל מה? תכוון אותי באלוהים והוא כיוון אותי בטלפון איך להגיע לשם נשבע לך, אפילו לא נכנסתי אליו לבית, חיכיתי לו בחוץ בשער.

ש. אתה התקשרת אליו להגיד לו לצאת החוצה?

ת. לרפי?

ש. לא לאייל?

ת. לא. אין לי טלפון של אייל. אין לי קשר עם אייל, אני התקשרתי לרפי שיכוון אותי איך להגיע לאייל כי במושב הזה הייתי פעם אחת.

[עמוד 483, שורות 6-14].

כדברי הנביא עמוס "הילכו שניים יחדיו בלתי אם נועדו" (עמוס, פרק ג', פסוק ג'), ואוסיף, שאם כך לדעת הנביא, לגבי שניים, קל וחומר, לגבי שלושה: נועדו גם נועדו, ואין על כך עוררין. ולהבהיר, שמההקשר נלמד בבירור, שהמושב הנזכר, היה - מטעם. ומשם, לסוכנות הנסיעות, כיצד הגיע אייל? במכוניתו של הנאשם 3, ולבקשת הנאשם 1. וזאת, שוב, להודאת הנאשם 3 בעצמו:

ש. ואז אתה לוקח אותו ולאיפה הוא אומר לך שהוא רוצה לנסוע?

ת. שלום, מה שלומך, זהו, אני יודע שאני צריך לקחת אותו לרפי.

...

ש. לאייל. לאיפה הוא אמר לך אני רוצה לנסוע?

ת. אני כבר יודע שרפי שלח אותי בשביל להביא אותו.

ש. לאיפה?

ת. לתל אביב

ש. איפה בתל אביב?

ת. אין לי מושג, עד ששאלתם אותי וחקרתם אותי ידעתי שיש שם דקה ה-90 ויש כרטיסי טיסה ויש משרד נסיעות, באלוהים, אני לא מכיר בתל אביב כל כך.

ש. איפה אתה חונה את הרכב?

....

ת. בכביש, פגשתי את רפי, הבאתי לו את הכסף ונסעתי.

ש. הבאת לרפי את הכסף?

ת. כן. את ההלוואה, את ההלוואה. [עמוד 484 שורה 21 עד עמוד 487 שורה 16].

ער אני לגרסת הנאשם 3 שלא דיבר עם אייל שהסיעו על דבר, ואולם, אין גרסתו במישור זה נאמנת עלי. אכן, מהווה הפגישה, ומהווה הסעת אייל לסוכנות הנסיעות בה נרכשו הכרטיסים לאמסטרדם, ראיות שיש לסווגן

כנסיבתיות, אך גם ראיות נסיבתיות - ראיות הן. ואף ידע הנאשם 3, שאייל נרקומן [עמוד 451 שורה 21 לפרוטוקול].

ז. סיכום ביניים:-

מוכח אפוא קשר בין השלושה [הנאשמים 1, 3 ואייל], בהקשרי סמים, ובמובהק. מוכח קשר במועדים הרלוונטיים לפרשת אמסטרדם, ואף ממש ביום בו נרכשו כרטיסי הטיסה. לסוכנות הנסיעות בה נרכשו כרטיסי הטיסה, כאמור, הוסע אייל במכוניתו של הנאשם 3. אף נפגשו השלושה בבית אימו של אייל, זמן מה לפני רכישת הכרטיסים, ומראיות הנוגעות לפגישה אחרת שנערכה באותו מקום לאחר ייבוא הסמים (ראה בדיון ביחס לנאשמת 2), יודעים אנו, שבית זה היווה מקום מפגש לשותפי המיזם העברייני. גם סמים נצפו שם במועד מסוים. מוכח גם מקומו במרקם של הנאשם 3, כמי שמעביר כספים, מממן או מלווה: העברת סכום לנאשם 1 אושרה על ידי איימן במפורש, גם בחקירתו וגם בבית המשפט, גם אם גרס שזו רק הלוואה. ואם בכל זאת נשוב לאייל - על העברת מימון על ידי איימן לצורך ייבוא סמים מדרום אמריקה, ידע אייל להעיד כעדות ישירה, ולא כעדות שמיעה. בהינתן שאקבל לפחות את עדותו זו הישירה של אייל, נדרשת המסקנה, שמודה איימן במסירת כסף למי, שקיבל ממנו בעבר כספים, המיועדים במפורש, למימון ייבוא הסמים. וכאמור, מסקנות אלה ברובן (מלבד העברת הכסף הראשונה, בעניין דרום אמריקה), לא נשענות כלל על גרסת אייל, שהיא אכן טעונה חיזוקים ניכרים, ומרבית האמור לעיל, מקורו בראיות מוצקות, לרבות, מפי הנאשם דנן.

נותנת הדעת, שניתן אפילו לראות את עדות אייל, לא יותר מאשר כעדות חיזוק לשאר הראיות, וזאת תוך הפחתת משקלה בהרבה מכפי עמדת המאשימה, ואצטמצם לעדותו הישירה (קולומביה), תוך שאניח לחלוטין לגרסתו ביחס לפרשה המרכזית (אמסטרדם), שהיא להבנתי עדות שמיעה מובהקת, די בכך להרשעת הנאשם 3. ולכל היותר, במאמרות מוסגרים בלבד יוער, שאין גרסתו הבלתי - קבילה של אייל לגבי אמסטרדם, סותרת את מסקנות בית המשפט, בדבר מהותי כלשהו. ייתכן, שאילו סתר, היה בכך כדי להכביד על המאשימה, אך כאמור, לא כך הם פני הדברים. וכדברי כבוד השופט (כתארה אז) דורנר ביחס לאפשרות הניתנת לבית המשפט להתבסס על פסיפס ראייתי, בע"פ 3974/92 מוריס אזולאי נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(2) 565, 570:

על בית המשפט לשקול את מארג הראיות המצביע לכיוון קיומה של העובדה המפלילה, לעומת הסבריו של הנאשם והסברים היפוטטיים סבירים אחרים. אם ממכלול הראיות האפשרות להסיק קיום עובדה שאין בה אשמה של הנאשם היא אפשרות דמיונית, ואילו המסקנה ההגיונית היחידה המתבקשת ממכלול הראיות, בהתחשב במשקלן, היא קיומה של העובדה שיש בה אשמת הנאשם - הרי שמכלול ראיות זה מספיק להוכחת האשמת בוודאות הדרושה במשפט הפלילי" [וראה גם, ע"פ 8962/12 יוסף נחמיאס נ' מדינת ישראל (31.8.2016); ע"פ 2304/12 מטר נ' מדינת ישראל (13.1.2015); ע"פ 60/12 עמר נ' מדינת ישראל (7.11.2012)].

ח. עדות אייל - הערות נלוות

כאמור, נסב בבית המשפט הדיון, בחלקו הארי, על עדות אייל, כשליה, לדעת ההגנה, עצמתה וחיזוקיה הראייתיים, לדעת המאשימה. נוכח התייחסותי לאייל בנפרד (עיין - לעיל), ובפרט נוכח החלטתי למעט במסקנותי ביחס לנאשם זה שמקורן באייל, מאבד הצורך בדיון בעדותו, חיזוקיה וחולשותיה, מחשיבותו. עם זאת, ראוי ליתן לעיקרי הדברים מעט ביטוי. נדרש הדבר למען שלמות הדיון, ומתבקשת פיסקה זו גם מחשיבותו לדעת הצדדים לאורך ההליך כולו.

ובתמצית הדברים, מן הכלל אל הפרט.

1. בפי אייל גרסה נרחבת ביחס לחלקו של הנאשם 3 בפרשיית אמסטרדם, ובאופן כללי יש מקום לקביעה ששירתת כתב האישום מתבססת על גרסתו. כאמור, הביאו ב"כ הצדדים לידיעתי, שהוא עצמו הורשע על פי הודאתו בפרשה זו.

2. עם זאת, יוזכר שפורטו חולשות עדות זו כבר בתחילת הכרעת הדיון: ראשית נדרש לקחת בחשבון שמקורה בהודעתו לאחר שהוכרז כעד עויין וחלק מחקירותיו נערכו כשהיה תחת השפעת סמים [ראה, למשל, ת/3, מזכרו של רן ישראלי מיום 11.1.2016 בו נרשם: "אתמול 10/1/16 ניגשתי להוציא את החשוד אייל לוי מבית מעצר ירושלים לחקירה במפלג תשאול. אייל הגיע אלי למכלול בבית מעצר ואמר שכעת הוא מרגיש יותר טוב ומצטער על איך שהתנהג ושהיה בקרייז"]; ושנית, בממד הקונקרטי הנוגע לנאשם דנן, ניכר שמקור חלק נכבד מדבריו, בחברו הטוב, הנאשם 1, היינו לנו עדות

מפי השמועה לכל דבר ועניין. וכמעט המחזיק את המרובה להלן אחדות מתשובותיו המשקפות את הדברים, בקליפת האגוז. בהודעתו מיום 12.1.16 [ת/7, עמוד 29] בשורה 29 מסר אייל במפורש, כי: **"לציין שעם איימן לא היתה לי שום תקשורת טלפונית מאז ועד היום כל התקשורת שלי עם איימן היא דרך רפי סיטון"**. איימן, לכולי עלמא, אף לא נכח במעמד רכישת כרטיסי הטיסה: **הוא לא היה בתוך העסק שקנינו את הכרטיסים. הוא נסע הביתה ורפי החזיר אותי הביתה** [ת/5, עמוד שני, שורה 34]. ומעבר לכך, לא בכדי, לא ידע אייל כמה "השקיע" הנאשם 3. מתיישב הדבר עם המסקנה, שכל הקשור במישור הכספי-מימוני בפרשיות אמסטרדם, לא נערך בנוכחותו, ועל הכל למד מפי הנאשם 1. כך, למשל, כאשר נשאל אייל על תפקידו של איימן השיב כדלקמן:-

ת. **"שותף של רפי. הוא היה אמור לפדות הכל. אבל הוא נכנס לבית סוהר אז רפי לקח על עצמו את האחריות לשווק אותם. חלק קטן מזה שייך גם לאלירן הבן של בלוט..."** [ת/5, שורות 254-256]

ובהמשך:

ש. מה היה התפקיד של איימן ביבוא סמים?

ת. **הוא השקיע חצי מהסכום, ורפי את החצי השני. אני לא השקעתי כלום, אני לא יכול להגיד לך על איזה סכום מדובר, לי לא היה כסף"**. [שם, שורות 324-326]

חוסר יכולת אייל ללמד על סכום ההשקעה, בניגוד בולט לפרשת דרום אמריקה, בה ידע לנקוב בסכום, הגם שחלפו שנים רבות יותר מאז, מתיישב עם המסקנה שאין ידיעותיו ישירות. על מה ששמע, ידע לספר, ועל מה שלא סיפר לו הנאשם 1 - לא:

חוקר: תגיד לי, מה היה התפקיד של איימן ביבוא הסמים?

אייל: [הנחקר מניד בראשו]

חוקר: אני מבין שאתה מכניס, רפי מוכר, מה איימן קשור? מה?

אייל: כסף.

חוקר: אתם לא צריכים השקעה הרי.

אייל: עובדה שרפי צריך השקעה.

חוקר: הוא השקיע?

אייל: כן

חוקר: כמה הוא השקיע?

אייל: חצי מהסכום

חוקר: ורפי את החצי השני?

אייל: [הנחקר מהנהן בראשו]

חוקר: אתה לא השקעת כלום?

אייל: [הנחקר מניד בראשו]

חוקר: אתה יכול להגיד לי על איזה סכום השקעה מדובר?

אייל: [הנחקר מניד בראשו]. לא יכול להיות בטוח .

חוקר: בערך?

אייל: לא יכול להיות בטוח, אני לא.. [ת/6, עמוד 114, שורה 35 עד עמוד 115, שורה 16].

בנקודה זו נדרש בית המשפט לקביעה, שאפילו ראוייה עדות אייל לאמון מעבר לכפי הערכתי, אין בכך כדי לחתור תחת המסקנה המתבקשת, שדבריו ביחס לנאשם 3, ואפילו ניתן לשקול להאמין להם, מקורם במה ששמע מהנאשם 1.

3. נוכח זאת, עשתה המאשימה מאמץ לקבץ ולפרט אותן ראיות שבכוחן להוות חיזוק לדברים. אותם דברים בהם היכרתי כבעלי ערך ראייתי ממשי, הוכרו כראיות בדיון

במסכת הראיות שמהווה, לתפיסתי, את הבסיס להרשעת הנאשם 3. ואשר לאחרים, אסתפק במספר הערות. על המאשימה היה להבחין בין חיזוק לדברים שסיפר אייל על עצמו והיוו בסיס להרשעתו, כגון תפיסת הסמים עליו (סעיף 1 למסמך החיזוקים), לבין חיזוק להפללת הנאשם 3. הגם שמבין אני את הנטען ואת הגיונו, לא בהכרח יש בנכונותו להודות, כדי להכשיר את עדותו ביחס לאחרים; סתירות בין גרסת אייל לדברי הנאשמת 2 (סעיף 8 למסמך החיזוקים), זו טענה, שלא טענה היא כלל. מי לידנו יתקע, בפרט לאחר זיכוי נאשמת זו, שיש בסתירות דווקא חיזוק לדברי אייל?!; עוד נטען לשקרי הנאשם 3 ביחס לעבודתו (סעיף ב' למסמך החיזוקים), אך משקל הנטען אינו רב: עבודת נאשם זה, ככל שיש לו בכלל מקום עבודה, וספק, אינו בליבת המחלוקת, ומעבר לכך, ניתן להבין בנקל שלבעל דין, הנמנה עם הפזורה שבדרום הארץ, עיסוקים מזדמנים מתחלפים ולא מקום עבודה קבוע, ולפיכך, מציין הוא פעם סחר במכוניות, פעם סחר בבגדים, ולעתים עבודה אפשרית חלופית אחרת. לא אלה הם שקרי נאשם שיעמדו לחובתו. ומעבר לאמור, נמנים במסמך החיזוקים נושאים שונים בהם מסר הנאשם דן גרסה שאינה מתיישבת בכל פרטיה עם גרסה אחרת, ואולם, לטעמי, פערי גרסה מתונים בנושאים שבשולי הדיון, משקלם מוגבל.

4. טיעון נוסף שעלה מכיוונו של ב"כ הנאשם 3, נלמד מחקירתו את עד התביעה, החוקר רן ישראלי, שלא זו בלבד, שיש מקום לשאלה מאיזה טעם נכון היה אייל בהודעותיו מיום 10.1.16 ואילך להודות ולהפליל (- וזו סוגיה מוכרת, שאילו רק היא היתה בפני ניתן היה, אולי, להניח לה, על יסוד ההנחה שנבע הדבר מהתנהלות מקצועית של החוקרים), אלא שבשנים 2014 - 2015 נסגרו כלפי אייל תשעה תיקים [נ/1]. ראה בהרחבה מעמ' 231 שורה 21 לפרוטוקול ואילך. כמפורט בין היתר בחקירת ישראלי שנדרש לתשובה לעניין, נסגרו בשל חוסר עניין לציבור חשדות להחזקת סם שלא לצריכה עצמית, להפרת הוראה חוקית (שתי עבירות) ועוד [עמ' 232 שורות 11 - 13 לפרוט']. בלט לבית המשפט, שלא זו בלבד שלחוקר ישראלי לא היה כל הסבר לדבר, אלא שהמאשימה, עד גמר ההליך, ולרבות בשלב הסיכומים, לא סברה שהדבר דורש הסבר. ועם כל זאת, בדיקת הטענה על ציר הזמן, מחלישה עד מאד את מגמת ההגנה במישור זה. נסגרו התיקים לערך בשנים 2014 - 2015. מכל מקום, מועד הסגירה, קדם לפרשת אמסטרדם, ולהודעות אייל הראשונות בהן לא שיתף פעולה עם חוקרי

בהיקף הנדרש, ולאחר כל זאת, נדון והורשע. גם אם אכן היה בידי ההגנה להצביע על תמיהה, משקלה מוגבל: רק אילו רואים היינו שנסגרו תיקי אייל במועד רלוונטי להודאתו ולהפלתו את שותפיו, נדרשים היינו לייחס לכך משקל. ברם, תמונת המצב, כאמור, שונה.

5. הודעות מול תמלילים - הערת בית המשפט.

גרסת אייל הובאה בתחילה באמצעות הודעותיו, ורק בשלהי הדיון הוגשו תמלילים. בצדק רב הדגיש בא כח הנאשם 3, שההבדל בין ההודעות לבין התמלילים - בלתי סביר. כך, למשל ציין, שאין הדעת נותנת שבמשך חדשים רבים, יתנהל דיון על בסיס הודעה שהודפסה על גבי 12 עמודים [ת/5], ורק לאחר שתומללה, על גבי 165 עמודים [ת/6] נידרש למסקנה, שלא ייתכן שאין ההודעה לוקה בחסר רב. כמוה גם ההודעה מיום 12.1 [ת/7] שארכה 9 עמודים ותומללה על פני 165 עמודים [ת/8] וההודעה מיום 17.1 שארכה 6 עמודים [ת/9] ושתומללה על פני 59 עמודים [ת/9א]. הכשל מבחינת המאשימה במישור זה רב שבעתיים נוכח המועד המאוחר בו נמסרו התמלילים להגנה: בשלהי ההוכחות. אמנם, את מסקנות הסניגור הנכבד, שבפועל הביא הדבר לעיוות דין, בפרט בהליכי המעצר שהתנהלו על בסיס ההודעות, איני נחפז לאמץ, אך ניכר, שההבדלים עליהם הצביעה ההגנה, הם רבים ומשמעותיים. וגם אם ייתכן, שעל התוצאה הסופית, לא היה בכך כדי להשפיע, ובתוך כך אדגיש שאת כל שבחתי לצטט לקחתי מהתמלילים תמונת המצב לוקה באי סבירות ברורה, ויש בכך כדי להטיל צל על טיבן של הודעות המוגשות לבית המשפט, ולחייב את המסקנות המתבקשות.

ט. סוף דבר

על פי כתב האישום, מיוחסת לנאשם זה שותפות בקשירת הקשר, בעבירת הנסיון לייבוא סמים מאמסטרדם, שלא צלחה, ובעבירת הייבוא. ייתכן שמעורבות הנאשם 3 מצומצמת בהשוואה לעמיתיו, אייל והנאשם 1. הוא לא יצא מן הארץ, לא נגע בסמים, לא ברור חלקו ביוזמה, וגם תרומתו הכספית - חלקית. ועם זאת, שותף הוא לייבוא הסמים מאמסטרדם, ובתוך כך, אציין,

שצודק ב"כ המאשימה, בהפנתו לסעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, לפיו אף הקלה על ייבוא סמים, לרבות במישור המימוני, מגבשת, לכל הפחות, שותפות לעבירת הייבוא. גם קשירת הקשר, מוכחת על פניה, וזאת, מכל האמור לעיל. ולכל היותר בפני עתה עוד השאלה אם להרשיעו בנוסף גם בנסיון הייבוא שכשל. לאחר שניתנה הדעת לשאלה זו, החלטתי להניח לכך. זאת, ראשית, מטעמים מהותיים: מסר הוא כסף לנאשם 1 פעם אחת ויחידה, וספק עד כמה היה עליו לנחש שתהיינה שתי נסיעות, אחת שתיכשל (- וזהו, הרי, הנסיון), ואחת שתצלח - ויודגש, שאין כל ראייה שתצביע על ידיעה או כוונה בכיוון זה; ושנית, יינתן בכך ביטוי להערכת, שעם כל החומרה הגלומה במעשיו, היה הוא, כאמור, השותף המשני במארג, בוודאי בהשוואה לשני האחרים.

י. וקודם שאחתום, ועם כל ההערכה לב"כ הנאשם 3, לא ניתן לעבור לסדר היום על יחסו הבלתי-מכבד, החוזר ונשנה, כלפי ב"כ המאשימה. יותר מפעם אחת נחצו הקוים, ולמרות הערות חוזרות ונשנות מצד בית המשפט, נקלע להתבטאויות לא ראויות, שאין מקומן בבית המשפט. וחבל.

מורשע בזה הנאשם 3 באישום 3, בעבירה לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, בקשירת קשר לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, וכן יוכרז הוא כסוחר סמים לפי סעיף 36א(ב) לפקודה.

ניתנה היום, ט"ז טבת תשע"ח, 03 ינואר 2018, במעמד הצדדים.

החלטה לנאשם 3

מועד לטיעונים לעונש ביחס לנאשם 3 - 25.1.2018 בשעה 12:20.

ליווי שב"ס; זימון מתורגמן.

ניתנה היום, ט"ז טבת תשע"ח, 03 ינואר 2018, במעמד הצדדים.

חתימה